

KVIETIMAS TEIKTI INFORMACIJĄ DĖL INICIATYVOS (be poveikio vertinimo)

INICIATYVOS PAVADINIMAS	2025 m. bendrosios rinkos strategija
VADOVAUJANTIS (ATSAKINGAS SKYRIUS) GD	GROW GD
TIKĖTINAS INICIATYVOS TIPAS	Komisijos komunikatas
ORIENTACINĖS DATOS	2025 m. birželio mėn.
PAPILDOMA INFORMACIJA	[pateikite nuorodą į interneto svetainę „Išsakykite savo nuomonę“, kai ji bus sukurta]

Šis dokumentas teikiamas tik susipažinti. Jis neturi įtakos galutiniam Komisijos sprendimui dėl to, ar ši iniciatyva bus įgyvendinama, ar dėl jos galutinio turinio. Visi šiame dokumente aprašyti iniciatyvos elementai, įskaitant įgyvendinimo datas, gali keistis.

A. Politinės aplinkybės, problemos apibūdinimas ir subsidiarumo patikra

Politinės aplinkybės [ne daugiau kaip 10 eilučių]

Enrico Lettos ir Mario Draghi pranešimuose pakartota, kad Europos konkurencingumui labai svarbu, kad būtų sukurta tikrai integruota bendroji rinka. 2024 m. balandžio mėn. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją iki 2025 m. birželio mėn. parengti horizontaliąją bendrosios rinkos strategiją. 2024 m. gegužės mėn. Konkurencingumo ir ekonomikos augimo tarybos priimtose išvadose dėl bendrosios rinkos Komisija paraginta priimti naują horizontaliąją strategiją, siekiant sumažinti susiskaidymą ir baigti kurti bendrąją rinką, įskaitant veiksmų gaires su aiškiais skubių ir konkrečių veiksmų tvarkaraščiais ir etapais. 2024 m. metinėje bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitoje dar kartą nurodytas akivaizdus poreikis toliau integruoti bendrąją rinką¹.

2024–2029 m. politinėse gairėse Komisijos Pirmininkė U. von der Leyen pabrėžė, kad Europa turi „dirbti daug greičiau ir daugiau, kad užtikrintume konkurencingumą, klestėjimą ir sąžiningumą“². Politinėse gairėse raginama suteikti naują postūmį baigti kurti bendrąją rinką. Tai labai svarbu, siekiant didinti ES konkurencingumą, išsaugoti socialinės rinkos ekonomikos modelį ir stiprinti pamatinius ES principus. Vykdomajam Komisijos pirmininko pavaduotojui S. Séjourné pavesta parengti horizontaliąją bendrosios rinkos strategiją, siekiant modernios ir stipresnės bendrosios rinkos, kurioje skatinamas tarpvalstybinis paslaugų teikimas ir prekių judėjimas.

Problema, kurią siekiama spręsti šia iniciatyva [ne daugiau kaip 25 eilutės]

Reglamentavimo ir administracinės kliūtys ir toliau trukdo bendrosios rinkos veikimui, tarpvalstybiniam paslaugų teikimui, tarpvalstybinei prekybai prekėmis ir investicijoms. Dėl nevienodos bendrojoje rinkoje galiojančios reglamentavimo ir administracinės tvarkos įmonėms, darbuotojams ir piliečiams kyla sunkumų. Ypač didelį poveikį patiria MVĮ. Komisija didžiausias kliūtis bendrojoje rinkoje išsamiai apžvelgė komunikate „Kliūčių bendrojoje rinkoje nustatymas ir šalinimas“ (2020 m.) ir pagalbiniam tarnybų darbiniam dokumente³, kurie tebėra aktualūs.

Paslaugų sektorius yra labai svarbus ekonomikos konkurencingumui, ypač Europos pramonei (ji sukuria apie 40 proc. ES pridėtinės vertės). Vis dėlto, nepaisant tam tikro pagerėjimo, vis dar išlikę apie 60 proc. kliūčių iš tų, su kuriomis paslaugų teikėjai susidurdavo prieš 20 metų⁴. Neišnaudojamas visas ekonomiškai reikšmingų paslaugų, kaip antai verslo paslaugų, statybos ar mažmeninių paslaugų, potencialas. Valstybės narės, reikalaujamos oficialaus profesinių kvalifikacijų pripažinimo, vis dar riboja galimybę užsiimti daugiau kaip 5 700 reglamentuojamų profesijų. Be to, dėl leidimų išdavimo ir deklaravimo tvarkos sudėtinga teikti tarpvalstybines paslaugas ir investuoti.

¹ COM(2024) 77.

² [e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_en](#)

³ [COM\(2020\) 93 final.](#)

⁴ COM(2023) 162.

Bendrojoje prekių rinkoje kyla iššūkių, be kita ko, dėl neteisėtos praktikos, spaudimo rinkos priežiūros mechanizmams, skaitmeninių sprendimų trūkumo ir žiedinės ekonomikos.

Nors bendroji rinka yra bendra Europos Sąjungos atsakomybė, ES, valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai visuose politikos ir ekonomikos sektoriuose turi ir toliau tobulinti savo horizontaliojo valdymo struktūras, kad būtų lengviau įgyvendinti bendrosios rinkos politiką, be kita ko, pasitelkiant skaitmenizaciją. Taip pat reikia dar geriau užtikrinti galiojančių taisyklių vykdymą, daugiausia dėmesio skiriant prevencijai, bendradarbiavimui ir, neatitikties atvejais, teisės aktais nustatytoms taisomosioms priemonėms.

ES veiksmų pagrindas (teisinis pagrindas ir subsidiarumo patikra) [ne daugiau kaip 10 eilučių]

Strategija bus pateikta atsižvelgus į Europos Vadovų Tarybos prašymą.

Norint pašalinti bendrosios rinkos kliūtis, reikia imtis veiksmų ir ES, ir valstybių narių lygmenimis.

Teisinis pagrindas

Numatoma, kad komunikate bus paskelbtos įvairios iniciatyvos ir veiksmai, kurių teisinis pagrindas skirsis. Priklausomai nuo jame paskelbtos (-ų) galimos (-ų) teisėkūros ir ne teisėkūros priemonės (-ių) turinio, toms teisinėms priemonėms tinkamas teisinis pagrindas, be kita ko, galėtų būti: i) Sutarties dėl ES veikimo (SESV) 45–48 straipsniai (laisvas darbuotojų judėjimas); ii) SESV 49 straipsnis (įsisteigimo laisvė); iii) SESV 52 straipsnis, 53 straipsnio 1 dalis ir 56 straipsnis (laisvas paslaugų ir specialistų judėjimas); iv) SESV 114 straipsnis (vidaus rinkos sukūrimas ir veikimas); v) SESV 118 straipsnis (intelektinė nuosavybė); vi) SESV 169 straipsnis (vartotojų apsauga) ir vii) SESV 207 straipsnio 2 dalis (bendra prekybos politika).

Praktinis ES veiksmų poreikis

Už tinkamą bendrosios rinkos veikimą drauge atsakingos valstybės narės ir ES. Siekiant užtikrinti sklandų tarpvalstybinį paslaugų teikimą ir prekių tiekimą, reikia imtis veiksmų ES lygmeniu.

B. Iniciatyvos tikslas ir įgyvendinimo būdai [ne daugiau kaip 25 eilutės]

Bendrosios rinkos strategijos tikslas – suteikti naują postūmį moderniai bendrajai prekių ir paslaugų rinkai, atsižvelgiant į įmonių, darbuotojų ir piliečių poreikius.

Bendrosios rinkos strategijoje bus pateiktas veiksmų planas su išvardytomis iniciatyvomis, kurias Komisija ketina pateikti artimiausiais metais, kad būtų visapusiškai išnaudotas bendrosios rinkos potencialas Europos našumui didinti. Tai padės skatinti ES klestėjimą ir remti socialinę rinkos ekonomiką, taip pat sąžiningą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, ir užtikrinti, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Labiau integruota bendroji rinka sustiprins integruotas šalių rinkas, o tai leis mūsų įmonėms plėsti savo veiklą ir konkuruoti pasauliniu mastu.

Strategijoje daugiausia dėmesio bus skiriama tam, kad būtų pašalintos esamos reglamentavimo bei administracinės kliūtys ir užkirstas kelias naujų kliūčių atsiradimui. Norint pašalinti šias kliūtis, gali prireikti pasiūlyti (peržiūrėti) ES teisės aktus, supaprastinti taisykles ir procedūras, remti vienodesnę ir veiksmingesnę taisyklių įgyvendinimą ir geriau užtikrinti galiojančių taisyklių vykdymą.

Strategijoje daugiausia dėmesio bus skiriama paslaugoms, prekėms ir horizontaliajam bendrosios rinkos valdymui. Paslaugos labai svarbios ekonominiam konkurencingumui ir klestėjimui, taigi strategija bus siekiama skatinti tarpvalstybinį paslaugų teikimą, be kita ko, šalinant administracines kliūtis. Be to, strategija bus siekiama skatinti tarpvalstybinį prekių judėjimą, užtikrinti jų saugą ir propaguoti jų tvarumą.

Bendrosios rinkos valdymo srityje šia strategija bus siekiama, kad būtų lengviau laikytis reikalavimų, ir užtikrinti tinkamą įgyvendinimą visose valstybėse narėse. Tobulinant bendrosios rinkos valdymo sistemą bus vadovaujama keturiais pagrindiniais prioritetais: i) kliūčių prevencija; ii) bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis; iii) procesų ir procedūrų skaitmenizacija ir iv) sutartų taisyklių vykdymo užtikrinimu, prireikus taikant taisomąsias priemones.

Strategija bus glaudžiai susieta su Komisijos strategija, kuria siekiama sumažinti administracinę naštą ir supaprastinti teisės aktus. Strategijoje paskelbtomis iniciatyvomis bus siekiama mažinti biurokratinę naštą įmonėms, ypač MVĮ.

Strategija bus papildytos konkreitiems sektoriams skirtos politinės iniciatyvos, kaip antai, energetikos sąjungos, Europos santaupų ir investicijų sąjungos, įgūdžių sąjungos, įperkamo būsto veiksmų plano ir veiksmų, kuriais siekiama plėtoti bendrąją transporto ir telekomunikacijų paslaugų rinką.

Tikėtinas poveikis
Strategijos poveikis bus geriau veikianti bendroji rinka, įskaitant labiau integruotą bendrąją paslaugų ir prekių rinką su didesnėmis tarpvalstybinėmis investicijomis ir stipresne prekyba, siekiant didinti Europos našumą, skatinti jos klestėjimą ir remti socialinę rinkos ekonomiką. Labiau integruotoje ir skaitmenizacija grindžiamoje bendrojoje rinkoje ES įmonės, įskaitant MVĮ, galės plėsti savo veiklą ir kuo geriau pasinaudoti rinka, atsižvelgdamos į savo, darbuotojų ir piliečių poreikius.
Būsima stebėsena
Komisija kasmet informuos Parlamentą ir Tarybą apie padėtį, susijusią su strategijos įgyvendinimu, visų pirma pateikdama metinę bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitą, kuri bus metinio politikos ciklo dalis.
C. Geresnis reglamentavimas
Poveikio vertinimas
Kadangi komunikate nustatoma bendroji politikos programa, poveikio vertinimo atlikti nereikia. Prireikus turi būti atliekami teisėkūros ar kitų pasiūlymų, kurie gali turėti reikšmingą poveikį, ir strategijoje paskelbtų politikos galimybių poveikio vertinimai.
Konsultacijų strategija
<p>Konsultacijų tikslas – gauti informacijos apie bendrosios rinkos veikimą, įskaitant informaciją apie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kliūtis laisvam prekių ir paslaugų judėjimui bendrojoje rinkoje ir galimus būdus joms pašalinti; • bendrojoje rinkoje kylančius reglamentavimo bei administracinius iššūkius ir galimas politines jų sprendimo priemones; • horizontalųjį bendrosios rinkos valdymą ir bendrosios rinkos taisyklių vykdymo užtikrinimą bei galimas iniciatyvas taisyklėms patobulinti. <p>Ypatingas dėmesys bus skiriamas ir MVĮ galimybėms.</p> <p>Konsultacijomis bus papildyta jau turima išsami su bendrosios rinkos veikimu susijusi informacija bei įrodymai, kurie pateikti, pavyzdžiui, naujausioje metinėje bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaitoje ir bendrosios rinkos rezultatų suvestinėje, taip pat E. Lettos ir M. Draghi pranešimuose.</p> <p>Pagrindiniai suinteresuotieji subjektai yra įmonės, įskaitant MVĮ, ir joms atstovaujanti organizacijos, socialiniai partneriai, pilietinė visuomenė ir valstybių narių (bei Europos ekonominės erdvės šalių) valdžios institucijos.</p> <p>Komisija, skelbdama šį oficialų kvietimą teikti informaciją, konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais visomis oficialiosiomis ES kalbomis. Ji taip pat: i) pasitelks esamus tinklus, pavyzdžiui, Europos įmonių tinklą ir MVĮ atstovų tinklą; ii) rengs specialius susitikimus su suinteresuotaisiais subjektais ir jiems skirtus renginius ES bei valstybių narių lygmenimis ir iii) bendradarbiaus su kitomis ES institucijomis.</p>